

Liikenne- ja viestintävaliokunta

liv@eduskunta.fi

Päiväys/Datum

01.09.2026

Dnro/Dnr

TRAFICOM/506911/03.03.01/2026

Viite/Referens

Kutsunne 19.8.2026

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto valtioneuvoston U-kirjelmästä U 45/2026 vp koskien ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi multimodaalivarauksista ja asetuksen (EY) N:o 80/2009 kumoamisesta

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirastolta lausuntoa valtioneuvoston kirjelmästä U 45/2026 vp. Liikenne- ja viestintävirasto pitää valtioneuvoston kirjelmässä esitettyjä kantoja perusteltuina ja kannattaa niiden mukaista neuvottelulinjaa.

Virasto haluaisi kiinnittää asiassa huomiota erityisesti seuraaviin seikkoihin:

Ehdotuksen tavoitteet ja suhde olemassa olevaan sääntelyyn

Komission ehdotuksen mukaan asetuksella pyritään parantamaan multimodaalisten digitaalisten liikkumispalvelujen toimintaa lento-, rautatie-, maantie- ja vesiliikenteessä. Ehdotus liittyy läheisesti liikenteen digitalisaatiota koskevaan EU-sääntelyyn, kuten ITS-direktiiviin ja multimodaalisia matkatietopalveluja koskevaan sääntelyyn. Komissio toteaa ehdotuksen täydentävän näitä säädöksiä liikenteen erityispiirteet huomioon ottavilla alakohtaisilla velvoitteilla.

Traficom pitää tärkeänä, että neuvotteluissa arvioidaan huolellisesti ehdotuksen suhdetta voimassa olevaan EU-sääntelyyn sekä kansalliseen liikenteen digitalisaatiota koskevaan sääntelyyn, mukaan lukien liikennepalvelulaki ja liikennejärjestelmän digitaalisia tietopalveluja koskeva sääntely. Suomessa matkaketjujen muodostumista, liikenteen tietojen saatavuutta ja digitaalisten liikkumispalvelujen kehittämistä koskevaa sääntelyä on jo olemassa kansallisessa lainsäädännössä. Tämän vuoksi on tärkeää varmistaa, että ehdotus muodostaa johdonmukaisen kokonaisuuden nykyisen sääntelykehikon kanssa eikä johda päällekkäisiin velvoitteisiin.

Soveltamisalan ja määritelmien selkeys

Valtioneuvoston kirjelmässä on todettu, että ehdotuksen soveltamisalaa ja määritelmiä tulee selkeyttää neuvotteluissa.

Liikenne- ja viestintävirasto pitää tätä erittäin tärkeänä. Ehdotuksen keskeiset velvoitteet kohdistuvat multimodaalisen liikkumisen digitaalipalvelujen tarjoajiin (MDMS), ja sääntely perustuu pitkälti siihen, miten B2B- ja B2C-palvelut sekä merkittävä markkinaläsnäolo määritellään. Määritelmien tarkentaminen on tärkeää sekä markkinatoimijoiden oikeusvarmuuden että kansallisen täytäntöönpanon näkökulmasta.

Datan jakaminen ja digitaalisten palvelujen velvoitteet

Valtioneuvoston kirjelmässä on todettu, että asetuksen velvoitteiden tulee olla tarpeellisia, kohtuullisia ja tasapuolisia suhteessa tavoiteltuihin hyötyihin.

Liikenne- ja viestintävirasto pitää tätä lähtökohtaa perusteltuna erityisesti ehdotuksen datan jakamista, hakutulosten esittämistä sekä päästötietojen näyttämistä koskevien velvoitteiden osalta.

Virasto pitää tärkeänä, että jatkovalmistelussa varmistetaan velvoitteiden tekninen toteuttamiskelpoisuus, suhteellisuus sekä yhteensopivuus muun EU-säätelyn kanssa.

Vaikutukset viranomaisiin ja kansalliseen täytäntöönpanoon

Komission ehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden olisi nimettävä yksi tai useampi kansallinen täytäntöönpanoelin, joka vastaisi muun muassa merkittävän markkinaläsnäolon omaavien palveluntarjoajien nimeämisestä kansallisella tasolla, asetuksen noudattamisen seurannasta, valitusten käsittelystä, seuraamusten määrittämisestä sekä viranomaisyhteistyöstä muiden jäsenvaltioiden kanssa. Lisäksi asetuksessa edellytetään, että täytäntöönpanoelin on organisatorisesti, rahoituksellisesti ja päätöksenteoltaan riippumaton muun muassa liikenteenharjoittajista, palveluntarjoajista ja joukkoliikenteestä vastaavista viranomaisista.

Liikenne- ja viestintävirasto pitää tärkeänä, että jatkovalmistelussa arvioidaan huolellisesti mahdollisten uusien kansallisten viranomaistehtävien sisältö, vastuut ja resurssivaikutukset. Alustavan arvion mukaan, Traficom ei olisi täytäntöönpanon edellyttämä riippumaton tahon huomioiden viraston nykyisen tehtäväkentän.

Yhteenveto

Liikenne- ja viestintävirasto pitää valtioneuvoston U-kirjelmässä esitettyjä kantoja perusteltuina. Virasto pitää tärkeänä, että neuvotteluissa kiinnitetään erityistä huomiota ehdotuksen soveltamisalan ja määritelmien selkeyteen, velvoitteiden oikeasuhtaisuuteen, ehdotuksen suhteeseen olemassa olevaan kansalliseen ja EU-säätelyyn sekä kansallisen täytäntöönpanon viranomaisvaikutuksiin.

Näihin seikkoihin virasto haluaa erityisesti kiinnittää huomiota samalla, kun se vahvistaa kannattavansa esitystä ehdotetussa muodossa.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 1.9.2026. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Asp Emil
Ylijohtaja

Lankinen Pirkka
Erityisasiantuntija